

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 500/2022-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Peter Farkaš, advokátska kancelária spol. s r. o., Puškinova 16, Prešov, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Peter Farkaš, proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 4 Cb 74/2020-325 z 23. februára 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 25. augusta 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.
2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že v konaní vedenom Okresným súdom Prešov (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 8 Cb 173/2014 sa obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobkyňa“), domáhala proti sťažovateľovi zaplataenia pohľadávky v sume 7 961,79 eur s príslušenstvom z titulu neuhradenia nájomného a nákladov spojených s užívaním nebytových priestorov.
3. Rozsudkom č. k. 8 Cb 173/2014-251 z 12. februára 2020 okresný súd uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 7 751,79 eur spolu s príslušenstvom (I. výrok), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (II. výrok) a sťažovateľovi uložil povinnosť nahradiť úspešnej žalobkyni trovy konania v rozsahu 94,72 %.

4. O odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom, ktorým rozsudok okresného súdu v napadnutej vyhovujúcej časti a vo výroku o nároku na náhrade trov konania potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodil z § 420 písm. b) CSP.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením č. k. 5 Obdo 34/2021 z 24. mája 2022 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“) dovolanie sťažovateľa odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako neprípustné konštatujúc, že postupom odvolacieho súdu nedošlo k vade zmätočnosti, ktorá by zakladala porušenie práva sťažovateľa na spravodlivý súdny proces.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ svoju ústavnú sťažnosť nasmeroval proti napadnutému rozsudku krajského súdu, namietajúc jeho prekvapivosť a arbitrárnosť. Uvádza, že krajský súd priznal žalobkyni nárok na základe zmluvy o podnájme nebytových priestorov napriek tomu, že žalobkyňa si svoje právo v konaní z tohto titulu nikdy neuplatňovala, čím došlo k zásahu do práva sťažovateľa na spravodlivý súdny proces. Tvrdí, že krajský súd posúdil nárok inak ako súd prvej inštancie bez toho, aby ho vyzval na vyjadrenie sa k tejto inej právnej kvalifikácii v zmysle § 382 CSP.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým rozsudkom krajského súdu.

9. Pri posudzovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa vychádzal ústavný súd z princípu subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o ústavných sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popretie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, ktorého právne dôsledky sú premietnuté do § 56 ods. 2 a do § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [ďalej len „zákon o ústavnom súde“ (m. m. III. ÚS 149/04)].

10. Z príloh, ako aj zo samotného textu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal proti namietanému rozsudku krajského súdu dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP, ktoré najvyšší súd odmietol ako neprípustné (pozri body 5 a 6). Z obsahu dovolania (ktoré si ústavný súd vyžiadal od okresného súdu) je zrejmé, že sťažovateľ v ňom uplatnil identickú skutkovú a právnu

argumentáciu ako v ústavnej sťažnosti, pričom touto argumentáciou sa v dovolacom konaní relevantne zaoberal najvyšší súd (body 27 až 44 uznesenia najvyššieho súdu).

11. Rešpektujúc už zmienený princíp subsidiarity, ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd bol nepochybne tým orgánom právnej ochrany základných práv a slobôd, ktorý bol oprávnený posúdiť (a aj posudzovať) námietky sťažovateľa týkajúce sa zákonne aj ústavne súladného právneho posúdenia zásahov do jeho práv krajským súdom, a to na základe uplatneného mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania). Rozhodnutie najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania však sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nenapadol; v sťažnostnej argumentácii ho spomenul iba ako informáciu, že mimoriadny opravný prostriedok podal bez uvedenia akejkoľvek argumentácie o neústavnosti výsledku dovolacieho konania.

12. V popísanom prípade je vo všeobecnosti daná právomoc ústavného súdu, aby podrobil prieskumu rozhodnutie dovolacieho súdu z hľadiska, či dovolací súd nevybočil pri posudzovaní prípustnosti dovolania z ústavných medzí. Nie je však daná právomoc ústavného súdu podrobiť ústavnému prieskumu rozhodnutie odvolacieho súdu (a to ani na základe § 124 poslednej vety zákona o ústavnom súde, keďže sťažovateľ podal dovolanie a v ústavnej sťažnosti ani netvrdí, že niektorú sťažnostnú námietku nemohol uplatniť už v dovolacom konaní, a tejto situácie sa označená zákonná úprava z hľadiska zachovania lehoty na podanie ústavnej sťažnosti týka).

13. Na základe uvedeného ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde (obdobne IV. ÚS 47/2022, IV. ÚS 170/2022).

14. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. septembra 2022

Miloš Maďar
predseda senátu